NOWY DZIEŃ

POPOŁUDNIOWE PISMO CODZIENNE

ROK III | DZIŚ 4 STRONY | Warszawa, czwartek 25 lutego 1943 r. | NR. 3

Komunikat Naczelnego Dowództwa Sowieckiego donosi po raz pierwszy:

WOJSKA ROSYJSKIE ROZPOCZĘŁY MARSZ NA KIJÓW

Wyłom na linii Briańsk-Kursk rozszerzony

Berlin sygnalizuje NOWE UDERZENIE ARMII CZERWONEJ POD SMOLEŃSKIEM na płd.-wschód

MOSKWA 25.2. Komunikat dzisiejszy naczelnego dowództwa sowieckiego wymienia po raz pierwszy Kijów jako cel jednej z armii rosyjskich, maszerującej od Charkowa. Inna armia rosyjska dociera już niemal do przedmieść Orła. Na linii Briańsk-Kursk rozszerzono i pogłębiono wyłom w pozycjach niemieckich. Dzisiejsza prasa moskiewska podaje, iż Berlin sygnalizuje rozszerzenie rosyjskiego frontu ofensywnego na odcinek, leżący na południowy wschód od Smoleńska. Komunikat sowiecki nie wspomina jednak o walkach w tym rejonie, oczekując widocznie n pierwsze konkretne wyniki.

W Północnej Ukrainie zdobyto miasto Lebiedianke. Na południowy zachód od Kramatorskaja otoczono silną kolumnę pancerną nieprzyjaciela.

Prawe skrzydło frontu niemieckiego oparte o morze Azowskie jest poważnie zagrożone nowym uderzeniem rosyjskim w kierunku na Mariupol, od którego nacierającą armię dzieli jeszcze tylko 60 km.

Koło Taganrogu wbito nowy klin w pozycje niemieckie.

W Północnym Kaukazie otoczono jeszcze jedną, liczącą 3 tys. żołnierzy grupę Niemców. Nacisk na Noworosyjsk wzrasta.

S----------------------------

Z OSTATNIEJ CHWILI

KONTROFENSYWA SPRZYMIERZONYCH W TUNISIE

zmusiła nieprzyjaciela do odwrotu na całej linii

LONDYN 25.2. Kwatera główna w Algierze donosi dziś rano rozpoczęciu przez wojska sprzymierzone silnej kontrofensywy na środkowym odcinku Tunisu. Główne siły nieprzyjaciela pod naporem ataków brytyjsko-amerykańskich znajdują się w pełnym odwrocie w kierunku na wschód od przełęczy Kasserin. Szczególnie ciężkie straty poniosła w tych walkach wyborowa 21-a niemiecka dywizja pancerna. Wczoraj o zmroku nie było już ani jednego oddziału nieprzyjacielskiego, który mógłby się utrzymać na pozycjach górskich w rejonie Kasserin. Liczba jeńców i zdobytego materiału wojennego wzrasta z godziny na godzinę. W walkach szczególnie intensywnie udział bierze lotnictwo, które bezustannie atakuje wycofujące się oddziały nieprzyjaciela, zamieniając odwrót w istne piekło. Pościg za cofającym się nieprzyjacielem jest w pełnym toku.

Na południowym odcinku frontu tuniskiego 8-ma armia brytyjska wzmogła również działalność bojową. Ciężka artyleria ostrzeliwuje ciężkim ogniem pozycje linii Mareth.

Churchill chory na zapalenie płuc

LONDYN 25.2. W stanie premiera Churchilla, który choruje na zapalenie płuc, nastąpiła wybitna poprawa.

Konferencja gen. Sikorskiego

LONDYN 25.2. Gen. Sikorski po naradzie u prez. Rzplitej konferował z bryt. min. gosp.-Daltonem

100.000.000 BOMB ZRZUCONO JUŻ NA NIEMCY

8-tonowe bomby i nurkujące samoloty

LONDYN 25.2. Ministerstwo lotnictwa ogłasza, że od początku ofensywy lotniczej zrzucono na Niemcy już 100 miln kilogramów bomb, z czego ponad połowę w ostatnich miesiącach. Przeciętny dzienny ładunek bomb zrzucanych na Niemcy wynosi 150.000 kg.

Ujawniono również, iż po raz pierwszy lotnictwo brytyjskie użyło 8-tonowych bomb w ostatnim nalocie na Kolonię. Wobec znakomitych wyników tej próby, bomby 8-tonowe będą stale używane do niszczenia ważniejszych obiektów. Lotnictwo brytyjskie otrzymało z Ameryki nowy typ samolotów nurkujących, które używane są do bombardowania niewielkich ale ważnych celów. Organizowane są obecnie specjalne dywizjony tych samolotów nurkujących.

1000 WŁOCHÓW W PUŁAPCE w wąwozie Siniana

W ciągu jednego dnia 500 ataków lotniczych na wroga

LONDYN 25.2. Kwatera główna sprzymierzonych w Algierze donosi,że napór nieprzyjaciela na środkowym froncie Tunisu został powstrzymany. Na iwleu odcinkach wojska amerykańskie i brytyjskie przystąpiły do własnej akcji zaczepnej. W wąwozie Siniana otoczono oddział włoski, liczący ponad 1000 ludzi. Oddział ten jest skazany na zagładę.

8-ma armia brytyjska prowadzi dalej działania rozpoznawcze w strefie linii obronnej Mareth. Poszczególne forty ostrzeliwane były ogniem artyleryjskim.

O ile na lądzie walki straciły narazie swój ostry charakter,o tyle walki powietrzne dochodzą do punktu kulminacyjnego. Lotnictwo sprzymierzone wielkimi siłami atakowało pozycje frontowe nieprzyjaciela,koncentracje wojsk na etapach i składy materiałów. Mimo silnej kontrakcji ze strony lotnictwa nieprzyjacielskiego,przestrzeń powietrzna nad terenami walk jest opanowana przez lotnictwo alianckie. O natężeniu działalności lotniczej świadczy fakt,iż na wąskim stosunkowo odcinku frontu w ciągu jednego dnia dokonano 500 lotów bojowych.

Lotnictwo niemieckie i włoskie skoncentrowało w Tunisie również znaczne siły. W większości są to maszyny myśliwskie. W ostatnich dniach Niemcy wprowadzili w Tunisie do akcji nowy typ samolotu uniwersalnego,służącego zarówno jako myśliwiec, jak i do bombardowania. Typ ten wzorowany jest na angielskich maszynach "Hurricane",służących jednocześnie do celów myśliwskich i do bombardowania.

MORRISON O NOWEJ LIDZE NARODÓW

i o międzynarodowej współpracy powojennej

LONDYN 25.2. Minister spraw wewnętrznych Morrison wygłosił przemówienie o powojennej współpracy politycznej i ekonomicznej między narodami całego świata.Min.Morrison wysunął konieczność utworzenia międzynarodowego związku politycznego,w rodzaju zreorganizowanej Ligi Narodów,w której reprezentowane byłyby państwa całego świata. Pierwszym zadaniem takiego związku byłoby uniemożliwienie agresorom zrealizowania ich zbrodniczych planów nietylko przez całkowite rozbrojenie,ale także przez niedopuszczenie do jakiejkolwiek możliwości odbudowy przemysłu zbrojeniowego.

Min.Morrison jest zdania że w ciągu dłuższego czasu po zawarciu pokoju miecz sprawiedliwości pozostać musi w rękach 3-ch mocarstw - St.Zjednoczonych,W.Brytanii i Rosji.

PARTYZANTKA WE FRANCJI

BERLIN 25.2. Oficjalny komunikat niemiecki po raz pierwszy wspomina o partyzantce we Francji,podając fakt rozstrzelania w Lille 11 Francuzów za walkę zbrojną z Niemcami.

PRZYJAŹŃ POLSKO-SZKOCKA

LONDYN 25.2. W Edynburgu odbyło się posiedzenie towarzystwa polsko-szkockiego,którego prezes Lord Elguin wygłosił dłuższe przemówienie o planach współpracy polsko-szkockiej powojennej. Lord Elguin oświadczył,iż dla każdego Szkota jest zaszczytem współpraca i przyjaźń z przedstawicielami tak bohaterskiego narodu jak polski. Dla pogłębienia przyjaźni,którą by dała obu narodom również konkretne osiągnięcia, społeczeństwo szkockie utworzyło komitet współpracy gospodarczej z Polską,który zorganizuje w przyszłości wymianę towarową i współpracę finansową oraz komitet kulturalny,którego zadaniem będzie szerzenie wiedzy o Polsce,udostępnienie najwybitniejszych utworów literackich i naukowych obu narodom oraz udostępnieni znajomości języka. Przedstawiciele emigracji polskiej zorganizowali ze swojej strony identyczne komitety.

KRONIKA RADIOWA

Min.Eden oświadczył w Izbie Gmin że do Karty Atlantyckiej przystąpiły już 34 państwa.

W Nowym Jorku odbyła się w porcie defilada floty francuskiej z Dakaru z pancernikiem "Richelieu"

Amerykański minister marynarki płk.Knox oświadczył,że straty na Atlantyku ostatnio zmniejszyły się znacznie,mimo to jednak rządy sprzymierzone nie lekceważą niebezpieczeństwa łodzi podwodnych.

W W.Brytanii ogłoszono nowy zaciąg do sił zbrojnych.

Władze brytyjskie komunikują iż w najbliższym czasie spodziewać się należy wielkiego ruchu transportów wojskowych i przejściowego ograniczenia komunikacji cywilnej.

Chorwacja i Bośnia uznane zostały przez Niemcy za bezpośrednią strefę wojenną.

W Anglii specjalny instytut doświadczalny rozpoczął produkcję nowego skoncentrowanego środka odżywczego,preparatu drożdżowego bogatego w protainy i witaminy B. Środek ten zaradzi brakowi żywności w Europie.

Jutro o godz.9.45 radio brytyjskie /BBC/ nada w swoim programie angielskim koncert muzyki ludowej polskiej z udziałem chóru Dana,bawiącego w Londynie

BEZ POLSKI NIE MA POKOJU W EUROPIE

W jednym z miesięczników amerykańskich ukazał się artykuł Jana Stańczyka, min. Pracy i Opieki Społ. w rządzie polskim [illegible] federacji krajów środkowo-wschodniej Europy. Autor rozwija w artykule tezę, że związek narodów środkowo-wschodniej Europy, obejmujący [illegible] 110.000.000 ludzi, stałby się ważnym czynnikiem równowagi politycznej i gospodarczej w Europie i stanowiłby [illegible] trwałego pokoju w [illegible].

W tym samym miesięczniku ukazał się artykuł prezydenta miasta Nowego Jorku La Guardii p.t. "[illegible] Europy", w którym autor stwierdza, że nie może sobie wyobrazić powojennej organizacji Europy bez Polski. La Guardia podkreśla [illegible] powstania związków federacyjnych we wschodniej Europie i na Bałkanach.

LORIENT – niemiecka baza łodzi podwodnych

Lorient przed wojną było pięknym, spokojnym miasteczkiem rybackim o [illegible] 35 tys. mieszkańców. Od chwili zajęcia przez Niemców zostało przekształcone na najpotężniejszą bazę łodzi podwodnych. Wybudowano [illegible] krytych [illegible], wytrzymujących wszystko poza bombami [illegible] kalibru. Według [illegible] angielskich stropy betonowe mają grubość 15 stóp.

Lorient od początku roku bombardowane było przeciętnie co trzeci dzień, nie licząc nalotów [illegible]. Po ostatnim [illegible] na znacznej przestrzeni [illegible] leży w gruzach.

Zarządzenie niemieckie ewakuacji [illegible] jednej doby ludności cywilnej z Lorient i okręgów sąsiednich świadczy, że [illegible] z jednej strony uniknąć zniszczenia, z drugiej – [illegible] tej najsilniejszej bazy broni podwodnej, stanowiącej ostatnią stawkę Hitlera, przy pomocy której pragnie przedłużyć wojnę.

JUTRO BOJKOT SZMATŁAWCA!

"Pamiętaj, oni w kraju narażają życie"

JAK PRACUJE RADIO LONDYŃSKIE

"Pamiętaj, oni narażają życie!" – te słowa widnieją na afiszu, który zdobi ściany wielu biur radia londyńskiego. Pod nimi rysunek mężczyzny słuchającego radia w piwnicy, a obok – cień policjanta niemieckiego. Dla nich, dla tych podziemnych słuchaczy w Europie radio brytyjskie nadaje bez przerwy audycje we wszystkich językach: Ici Londres – Tu mówi Londyn – Hier ist London...

Służba wojenna radia brytyjskiego rozpoczęła się 3-go września 1939 r. o godz. 11,15 [illegible]. Wielu z was pamięta zapewne przemówienie radiowe Chamberlaina i jego historyczne słowa: "Nasz kraj jest w wojnie z Niemcami." Od tej chwili radio brytyjskie stale rozbudowywało [illegible] audycje.

W dniu 7-go września 1939 r. słuchacze w Europie usłyszeli: "Tu mówi Londyn. W dniu dzisiejszym rozpoczynamy nadawanie codziennego dziennika radiowego w języku polskim."

Było to trzy i pół roku temu. Od tego czasu liczba audycji w języku polskim wzrosła do [illegible] dziennie, a jest to tylko część pracy radia brytyjskiego.

Obecnie radio brytyjskie nadaje w [illegible] językach. Łączny czas wszystkich audycji wynosi [illegible] godzin na dobę. Radio brytyjskie pracowało nieprzerwanie. Rozgłośnie europejskie milkły jedna po drugiej, albo też przejmowane były przez nieprzyjaciela. Nadeszła chwila, gdy tylko głos Londynu mówił w imieniu sprzymierzonych.

Po upadku Francji nastał okres zwątpienia czy i W. Brytania nie padnie pod ciosami Niemiec. Wątpliwości te jednak nie trwały długo. Europa usłyszała głos Winstona Churchilla przez radio londyńskie: "Spełnimy nasz obowiązek. Zachowamy się tak, aby ludzie jeszcze po tysiącu lat wspominali czyny Imperium brytyjskiego, aby członkowie jego wspólnoty narodów mówili, iż był to nasz najwspanialszy okres." To dumne wyzwanie dało nową nadzieję ludom Europy.

A w kilka dni później gen. Wł. Sikorski mówił z Londynu przez radio:

"Ogłaszam w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, że kontynuujemy niezłomnie [illegible] walkę o wolną i niepodległą Polskę!"

Po tym przyszły naloty na Londyn. Wiadomości docierały jednak codziennie do słuchaczy w Polsce. Pewnej nocy jesienią 1940 r., w czasie nalotu niemieckiego jedna z bomb ugodziła w gmach radia brytyjskiego w Londynie, na 10 minut przed początkiem wieczornego dziennika polskiego, a jednak dziennik ten nadany został bez sekundy opóźnienia.

Zawsze dzielił się z nami wiadomościami dobrymi i złymi. Nie podawał nieprawdy, a jednak wielu słuchaczy drażnił londyński optymizm.

Minął rok i widzimy kto miał rację. Nie przyrzekano nam rzeczy niemożliwych.

I tak 4 listopada ub. roku o godz. 10.05 wieczorem nadeszła do Londynu depesza z brytyjskiej kwatery głównej w Kairze, przynosząca wiadomość o pierwszym wielkim zwycięstwie pod El Alamein. Telegram ten otrzymano w Londynie o godz. 10.05 – w 10 minut później słuchacze w Polsce, dzięki radiu brytyjskiemu wiedzieli o tym wydarzeniu. Polacy byli pierwszym narodem, który dowiedział się o pierwszym wielkim zwycięstwie sprzymierzonych.

Od tego już czasu nadchodzą prawie zawsze pomyślne wiadomości z pola bitew. Można jednak wierzyć, że porażki nie będą ukrywane. Radio Londyńskie mówi i będzie mówić tylko prawdę, ponieważ wie, że nie po to narażają życie, by słuchać nieprawdy. Dlatego właśnie w gmachu radia brytyjskiego wiszą plakaty z napisem: "Pamiętaj! Oni narażają życie!"

DRZAZGI

Miecz honorowy

Król angielski, okłamuwany widocznie propagandą, obdarzył mieczem honorowym bezimiennych rosyjskich obrońców Stalingradu. Król angielski nie zdawał widać sobie sprawy, że właściwym elementem bohaterstwa Stalingradu jest 24-ch generałów niemieckich z feldmarszałkiem Paulusem na czele. Dzielni wodzowie niemieccy chcąc uniknąć jakichkolwiek w tej mierze wątpliwości, zdobyli się na najwyższy wyczyn przezornego bohaterstwa i postanowili zachować życie, celem dania świadectwa prawdzie.

Komuż tedy przyjdzie do głowy zadawać pytania bezimiennym mogiłom, skoro żywi bohaterowie cieszą się dobrym zdrowiem i przebywając w niewoli, mogą każdej chwili zarówno wyjaśnić wszelkie wątpliwości, jak żywym słowem opowiedzieć historię homeryckich zmagań.

Potwierdza się słuszność powiedzenia, że nie sztuka umierać dla ojczyzny, ale sztuka żyć dla niej...

JUŻ SPISUJĄ TOWARY W SKLEPACH

Przed likwidacją "zbędnych placówek gospodarczych"

Podobnie jak w Rzeszy, władze okupacyjne zamierzają zlikwidować w Polsce szereg "zbędnych placówek gospodarczych" oraz instytucji państwowych i społecznych, nie pracujących bezpośrednio dla celów wojennych. Ma to na celu oczywiście zwolnienie sił roboczych do pracy przymusowej w Rzeszy.

Akcję likwidacyjną rozpoczęli Niemcy w Warszawie od spisywania towarów w sklepach, które w przyszłości mają być zamknięte. Towar będzie niewątpliwie skonfiskowany.

A więc uwaga, Kupcy! Trzymajcie towar w bezpiecznym miejscu.

DESTRUKCYJNA AGITACJA NA WSI

za wstrzymaniem się od sprzedaży żywności do miast

W ostatnich czasach pojawiają się coraz częściej na wsi tajemniczy agitatorzy, którzy usilnie namawiają chłopów do nie wyzbywania się zapasów produktów żywnościowych, a przede wszystkim do nie sprzedawania ich do miast.

Argumentacja brzmi: "Wojna skończy się już niedługo. Za sprzedaną żywność otrzymacie dziś pieniądz, który zupełnie straci swą wartość. Posiadając zapasy żywności, będziecie mieli w ręku ogromny kapitał..."

Trudno się zorientować, czyja to robota i w czyim interesie prowadzona jest ta destrukcyjna propaganda, otumaniająca ludzi. Najprawdopodobniej jest to robota niemiecka, mająca na celu obrabowanie wsi. Niemniej agitacja ta odbija się ujemnie na aprowizacji miast.

PREZ. SŁOMIŃSKI ROZSTRZELANY

Wśród 70 rozstrzelanych ostatnio z więźniów znalazł się b. prezydent Warszawy inż. Słomiński, człowiek niemal 70-letni.

PROGRAM GOSPODARCZY NA ROK 1943

Roosevelt - orze, Churchill - sieje, Stalin - młóci, Hitler - wieje